

PËRMBAJTJE

- 3** Fjala Jonë
Çka është specifike për mjekësinë?
Remzi Izairi

PUNIM BURIMOR SHKENCOR

- 5** Uji mineral natyral i ambalazhuar në shishe
Luljeta Leno, Dorina Ago, Magdalena Cara, Besim Agolli
- 11** Sëmundshmëria, komplikacionet dhe trajtimi i faringliteve streptokokske të grupit A në fëmijët e shtuar në Spitalin Pediatrik në Elbasan, Albania
Edmont Laho, Gjeorgjina Kull-Lito
- 18** Korstenenë në Framingham-oniut model za identifikuvanje pacienti со дијабетес тип 2 за примарна превенција на коронарна артериска болест со statini
Antonino Georgiev, Ivana Smokovska, Kristina Pavlovska, Danisela Georgieva
- 22** Namaluvanje na апсолутниот ризик за коронарна артериска болест кај пациентит со дијабетес мелитус тип 2 определен со UKPDS модел по 6 месеци од вепелуларно-инсулинска терапија
Ivana Smokovska, Antonino Georgiev, Kristina Pavlovska, Danisela Georgieva
- 27** Përmbajtja e metanolit në rakitë e prodhuara në mënyrë tradicionale në rrethin e Përmetit
Lindita Molla, Donika Boçari
- 31** Helminet vdekjeprurëse nga Fostoksina (2000- 2004)
Zana Braçi, Anesti Vako
- 36** Infeksionet nosokomiale të traktit urinar, një burim i rëndësishëm mikroorganizmsh polirezistentë në QSU të Tiranës
Gentian Kasmi, Betim Byku, Irena Kasmi
- 40** Vlerësimi i prevalencës kombëtare të obezitetit, të një kamploni përfaqësues të popullatës fëmijore 9-10 vjeç
Jolanda Hyska, Gazmend Bejtija, Entela Bushi, Arta Ago
- 46** Disa faktorë ndikues tek BMI në moshën e adoleshencës (2006-2009), në shkollat e rrethit të Vlorës, Shqipëri
Yllka Blushi, Loreta Kuneshka, Llukan Rrumbullaku, Ela Peto, Eriola Caushi
- 52** Pabarazitë në komunikim në të rinjtë e moshës shkollore, në Shqipëri
Elizana Petrela Zaimi, Engjëlli Mihali, Gazmend Bejtija
- 58** Korrelancija помеѓу бројот на преантралини фоликули и успехот на In vitro fertilizacija
Zoran Petanovskij, Maquili Xacin-Leqa, Valentina Stojanovska, Stefan Saltirovskij
- 64** Vozrastа на жената како маркер во успехот на In vitro fertilizacijata кај нормогонадotropna состојба
Zoran Petanovskij, Maquili Xacin-Leqa, Valentina Stojanovska, Damjan Šušunskij
- 70** Racionalna terapeutска примена на antibiotici во Odделот за infektivni заболувања во Kliničката bolnica во Bitola во текот на 2005 година
Sлавјана Јуруковска, Елена Јуруковска
- 76** Nulutime shkencore klinike të glaukoma neovaskulare
Halil Avjazi, Shefqet Murtezi, Kelmend Spahiu, Besim Maliqi, Dafina Goranci

PUNIM PROFESIONAL

- 84** Viskosuplementimi në mjekimin e artrozës
Remzi Izairi
- 88** Biotexemiska karakteristiki na pleuralni izlivi кај белодробна тромбоемболија
Aleksandar Savdovski, Biserka Jovkowska Kaeva, Mirjana Trajčevska, Nada Minovska
- 93** Gjakderdhjet nga pjesët e sipërme të traktit gastrointestinal të regjistruara në Repartin Inetnristik në Dibër
Lavdim Sela, Shkëlqim Sela, Axhija Kurtovski, Baki Alili, Dragan Klopčevski
- 98** Rакити hipovitaminoz tek foshnjët me konvulsione
Shefqet Murtezi, Gani Dragusha, Abdulla Elezi, Sami Delijaj, Sadik Rashiti, Halil Avjazi
- 104** Shenjat neuropsikofiziolgjiqe të pacientëve me sëmundjen idlopatike të Parkinsonit
Arben Taravari, Igor Petrov, Vera Petrova, Merita Ismajli-Marku, Kadri Haxhimhamza, Bajram Kamberi, Sani Bajrami
- 109** Форталните когнитивни функции кај пациенти со јувенилна миоклонична епилепсија
Emilija Čvetkovska, Tина Васков, Kristin Василевска, Igor Кузмановски, Merita Marku
- 113** Disa aspekte kliniko-epidemiologjiqe të ndryshimeve në faktorët e riskut të të hospitalizuarit nga aksidenti vaskular cerebral për herë të parë në Spitalin e Tetovës gjatë viteve 2005-2007
Bajram Kamberi, Farje Kamberi, Viktor Isjanovski, Arben Taravar, Merita Marku Ismajli
- 119** Korrelancija на класичните ризик фактори со интима медија забедлување (IMT) на каротидната артерија
Tиња Чепреганова-Чанговска, Сашо Стојчев, Методиј Чепреганов
- 124** Улогата на социо-економскиот статус во етиопатогенезата на шизофренијата
Виктор Исјановски
- 129** Фитотерапија во третман на хроничен синуситис
Сузана Ристовска
- 133** Sindroma West dhe faktorët etiologjik
Aida Bushati, Valentina Tashko, Afërdita Tako, Ada Simeoni, Artur Xhumari
- 140** Shputa e shiremhër e lindur (Pec equinovarus congenitus), trajtimi kirurgjik në Klinikën e Ortopedisë, QKUK, Prishtinë (2000-2005)
Sami Dellaj, Faton Morina, Shefqet Murtezi
- 146** Lezija на артикуларичка рскавица на колениот зглоб: инцидент и корелација помеѓу артроскопскиот извод и изводот на магнетната резонанца
Konstantin Mitev, Slobodan Vucok, Viktor Kamilovski, Nebojina Pastov, Goran Aleksovski, Katerina Kasaninova, Mihaljo Ivanovski
- 152** Aneurizmat inflamatorе të aortës abdominale, 10 vjet експерience
Edmond Nuellari, Sokol Xhepa, Gentian Caco, Saimir Kuçi, Alfred Ibrahim, Edmond Kapedani
- 157** Krashimi i efekteve të sufentanilit dhe fentanylit mbi ndryshimet e presionit intrakrullar si pasojë e intubimit të thjeshët dhe të vështirë endotrakeal
Rudin Domi
- 168** Anestezia me fluks të ulët dhe avantazhet ekonomike
Majlinda Naço, Ilir Ohri, Erjon Panajoti, Haxhite Gani
- 167** Remifentanyl versus alfentanil во анестезија за педијатриска хирургија
Tатјана Тројкиќ, Елизабета Дадик-Николска

- 171** Përdorimi peroperator i Ketaminës për trajtimin e dhimbjeve skute postoperatorе
Haxhite Gani, Ilir Ohri, Majlinda Naço, Rudin Domi, Eriola Caushi
- 176** Analiza epidemiologjiqe e të sëmurëve që janë pajisur me kripës ortopedike në QOPK
Ardiana Murtezani, Iliriana Dallku, Teuta Vllasolli, Sabit Sllamiku
- 181** Çregullimet muskuloskeletore në qafë të punëtorët shëndetësorë
Bukurije Rama, Ardiana Murtezani, Valbona Krasniqi, Teuta Ohri
- 186** Vlerësimi i efekteve të padëshlrueshme të barnave anti tuberkulare të gjeneratës së parë në pacientët e shtuar në spital
Sonila Vito, Afrim Tabaku, Jul Bushati, Ylli Vakefliu
- 192** Dëmtimet me armë zjarri dhe mjete shpërthyes në Tetovë dhe rrethinë para, gjatë dhe pas luftës 2001
Agim Ramadani
- 197** Metoda daktiloskopike ose fingerprinti si metodë për identifikim
Shaban Jakupi
- 202** Reagimi ndaj tranzicionit social-ekonomik dhe vetë-perceptimi i shëndetit në popullatën adulte të Tiranës, Shqipëri
Jonida Stefa, Nexhedin Karamani, Bajram Hysa, Genc Burazeri
- 206** HIV infeksija кај затhorskata popullacija javno zdravstveni predizavik на современото општество
Jonatonska Tиња
- 213** Информирањат на студентите од Високата Медицинска Школа во Битола за HIV infeksijata
Viktoria Prodановска-Стојчевска, Биљана Богданова-Попов, Цветанка Поповска

PREZANTIM RASTI

- 218** Ndikimi i disinkronisë të ventrikulit të majtë në fraksionin ejsional – prezantim rastesh
Fatmir Ferati
- 223** Deficiti i faktorit të XIII (FSF- faktor i stabilitetit të fibrines), një entitet i rrallë
Raportim rasti
Donjeta Bali, Anila Godo, Eleni Anastasi, Qendro Kora, Mirela Xhafa, Ajmone Troshani
- 229** Rraг третман кај новородено со синдром на каудална регресија
Simonida Спасевска, Радича Муратовска-Делимитова, Сајковски Александар, Лушко Фицановски, Антони Христовски, Љиљана Којич, Аспазија Софијанова, Силвана Тимовска-Наунова, Влатко Чадиковски, Snežana Палчевска-Коцевска, Шукарова Ангеловска Елена
- 234** Rasti i rrallë i mosdaljes së placentas (30 ditë) pas lindjes së foshnjës – prezantim rasti
Ferit Vojnika, Mira Micevska, Argëtim Fida, Lavdim Sela
- 237** Hernia gjigante lumbale incizionale
Rexhep Selmani, Goran Begovic, Fejzi Shehu, Astrit Saidi, Skender Saidi, Nikola Jankulovski
- 240** Melanoma malignon choroidale - Приказ на случај
Jonatona Ristova, Emilija Gopceska-Dančevska, Соња Филева, Виолета Буџковска-Николовска, Марина Треневска-Кочевска
- 244** Gomë shtrisë në zgavrën e hundës me qëndrim mbi 25 vjet – prezantim rasti
Nehat Baftilari, Shpresa Baftilari, Sall Sejdju
- 248** Dermatoskopia dhe diagnoza e hershme e melanomës: çfarë dimë ne?
Monika Fida
- 252** Rëndësia shkencore e shenjave të vecanta në trupin e njeriut për identifikim të suksesshëm
Agim Ramadani

VËSHTRIM

- 257** Асептична некроза на главата на фемурот
Илбер Бесими, Мирослав Кочовски, Илир Хасани, Ферид Мухареми, Емир Рамадани

- 261** Histori
- 262** Relaksim
- 264** Prezantim libri
- 266** Lajme personale
- 267** Takime Mjekësore
- 268** Letër redaksisë
- 271** In Memoriam
- 275** Udhëzime për autorë

ИНФОРМИРАНОСТ НА СТУДЕНТИТЕ ОД ВИСОКАТА МЕДИЦИНСКА ШКОЛА ВО БИТОЛА ЗА ХИВ ИНФЕКЦИЈАТА

Викторија Продановска-Стојчевска¹, Биљана Богданова-Попов², Цветанка Поповска³

¹Висока Медицинска Школа-Битола,

²Факултет за биотехнички науки-Битола,

³ПЗО Вита-мед-Битола

Викторија Продановска-Стојчевска, лекар предавач

Ул. Превалец бр.21 Битола, Македонија

Тел. 070/392955

email. prodanovska@yahoo.com

РЕЗИМЕ: ХИВ/СИДА-та е еден од најкомплексните здравствени проблеми на 21-от век, која во својата трета декада преминува во пандемија и ја зафаќа популацијата во целиот свет. Република Македонија спаѓа во земјите со ниска преваленца и со најмалку случаи на ХИВ позитивни лица помеѓу земјите во Југо-источниот европски регион. Цел: Бидејќи студентите од Високата Медицинска Школа се млади луѓе и идни здравствени работници целта на овој труд беше да се прикаже нивната информираност (нивото на знаење) за ХИВ инфекцијата и познавањето на мерките за заштита. **Материјал и методи:** Беше спроведена студија на пресек во периодот од април до мај 2007 година помеѓу 85 студенти од насоката медицинско-лабораториски аналитичар, и употреба на нестандардизиран анкетен прашалник. **Резултати:** Според демографските карактеристики 48(56,4%) беа возраст 20 години, 53(62,3%) беа од машки пол и 57(67%) имаа завршено општа гимназија. Во одредувањето на нивото на знаење резултатите покажаа дека од вкупниот број на општите прашања поголем процент (81,7%) беа со точни одговори. 93% од студентите од Високата Медицинска Школа покажаа дека ги познаваат мерките за заштита од ХИВ инфекцијата. **Дискусија и заклучок:** Студентите покажаа добра информираност и високо ниво на знаење за ХИВ инфекцијата како солидно познавање на мерките за заштита сепак, едукацијата треба да продолжи за нивно доусовршување, евалуација, продлабочување на знаењата како и пратење на најновите информации.

Клучни зборови: здравствени работници, познавања за ХИВ/СИДА, мерки за заштита

Medicus 2009, Vol. XII (2): 213-217

ВОВЕД

ХИВ/СИДА-та е еден од најкомплексните здравствени проблеми на 21-от век, која во својата трета декада преминува во пандемија и ја зафаќа популацијата во целиот свет (1). Исто така, поради непостоењето на третман или лекување, заболувањето продолжува да се шири со алармантна брзина (2, 3, 4).

Република Македонија спаѓа во земјите со ниска преваленца и со најмалку случаи на ХИВ позитивни лица помеѓу земјите во Југоисточниот европски регион (5). Првиот ХИВ позитивен случај е регистриран во 1987 година, а првиот случај на СИДА во 1989 година (5). До 31ви Декември 2007 година се регистрирани вкупно 102 позитивни лица, од кои 76 биле со СИДА, а 26 се ХИВ позитивни (5).

Во периодот од 2006-2007 година се регистрирани 22 нови случаи на ХИВ позитивни лица и тоа 16 во 2006 година и 6 во 2007 година. Од вкупниот број на регистрирани случаи 2/3 се од машки пол, а хетеросексуалниот начин на трансмисија е доминантен со 64%, хомосексуалниот 15% и интравенски со 10% (5). Според возрастните групи 40% се на возраст од 30-39 години и 24% се на возраст од 20-29 години (5). До крајот на 2005 година повеќето од новите случаи беа веќе пациенти со СИДА, додека во 2006 и 2007 година се појави обратен тренд со поголем број на ХИВ позитивни случаи отколку случаи регистрирани со СИДА кое секако се поврзува со зголемената достапност на услугите за доброволно консултирање и тестирање кои придонесуваат за рана дијагноза на ХИВ инфекцијата (5). Досега, смртноста на дијагностицираните со ХИВ е висока што може да се објасни со фактот дека повеќето од ХИВ случаите се регистрирани во касната фаза на СИДА (5).

Младите се центарот на глобалната ХИВ/СИДА пандемија (6). Во многу земји во светот голем број на млади луѓе се сексуално активни пред 15 годишна возраст, а во некои региони интравенското користење на дрога се шири алармантно во таа возрастна група (7). Исто така, младите често имаат недостаток на информации за ХИВ/СИДА-та, како и непристапност до средствата за нивна заштита (6).

Стравот од заразување со ХИВ предизвикува голем загриженост меѓу здравствените работници и може да претставува бариера во успешноста на едукацијата за ХИВ (8). Ова може да доведе до негативен исход како и неподготвеност за третирање на заболелите пациенти (9). Стравот од заразување е дополнителен атрибут во недостатокот од адекватно

знаење за ХИВ и патиштата на негово пресување (10).

Бидејќи студентите од Високата Медицинска Школа се млади луѓе и идни здравствени работници целта на овој труд беше да се прикаже нивната информираност (нивото на знаење) за ХИВ инфекцијата и познавањето на мерките за заштита.

ЦЕЛ НА ТРУДОТ

Целта на овој труд беше да се прикаже информираност (нивото на знаење) на студентите од Високата медицинска школа во Битола, како идни здравствени работници, за ХИВ инфекцијата и познавањето на мерките за заштита.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

За остварување на целите беше спроведена студија на пресек во периодот од април до мај 2007 година помеѓу студентите од насоката медицинско-лабораториски аналитичар. Во истражувањето беа вклучени 85 редовни студенти од втора година на Високата Медицинска Школа во Битола.

Од методите во студијата беше користен нестандардизиран анкетен прашалник составен од авторите кој ги задоволуваше сите потребни елементи за остварување на целите на студијата. Тој се состоеше од три дела: првиот дел беа социодемографски карактеристики, вториот дел беа прашања поврзани со информираноста за ХИВ инфекцијата и третиот дел прашања за мерките на заштита.

Прашањата во однос на социодемографските информации се однесуваа на возраста, полот и завршено средно образование, а информации за идентификација не беа вклучени заради гарантираната анонимност.

Во делот за информираноста и нивото на знаење на студентите за ХИВ инфекцијата беа поставени прашања кои се однесуваа на патогенезата, патишта на трансмисија и ризичното однесување. Секое прашање имаше едноставен одговор ДА/НЕ со што во обработката на податоците се анализираа точни и неточни одговори.

Третиот дел, се состоеше од прашања поврзани со познавањето на мерките за заштита од ХИВ инфекцијата.

Во методите се користени и статистички тестови, а податоците се табеларно и графички прикажани.

РЕЗУЛТАТИ

Карактеристики на испитаниците

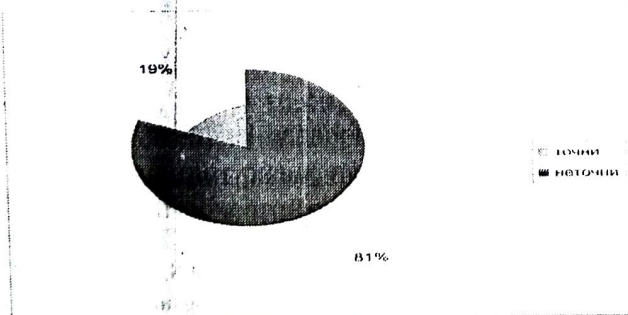
Истражувањето се спроведе помеѓу 85 студенти медицинско-лабораториски аналитичар на Високата Медицинска Школа во Битола.

Според демографските карактеристики 25 (29,4%) беа на возраст од 19 години, 48 (56,4%) на возраст 20 години и 12 (14,1%) на возраст од 21 година. Од вкупниот број анкетирани студенти 53(62,3%) беа од машки, а 32 (37,7%) од женски пол. Според завршеното средно образование 57 (67%) имаа завршено општа гимназија, 20 (23,5%) завршиле средно медицинско училиште и 8 (9,4%) имаа завршено различно средно образование.

Информираност за ХИВ инфекцијата

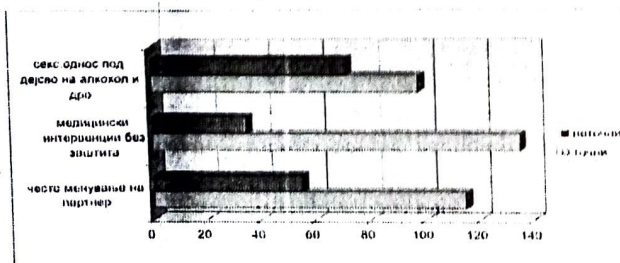
Во одредувањето на нивото на знаење беа земени во предвид прашања поврзани со патогенезата, патиштата на пренесување и ризично однесување. Резултатите покажаа дека од вкупниот број на општите прашања поголем процент (81,7%) беа со точни одговори, а 18,3% со неточни.

Графикон 1. Графички приказ на вкупниот број точни и неточни одговори за патиштата на трансмисија на ХИВ

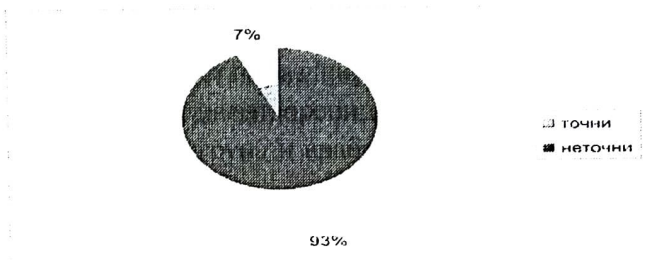
Анализата на резултатите покажа дека 81% од студентите дадоа точен одговор на прашањата поврзани со познавањето на патишта на трансмисија на ХИВ (Графикон 1).

Графикон 2. Графички приказ на одговорите за ризично однесување

Резултатите за познавањето на ризичното однесување (често менување на партнер, медицински интервенции без соодветна заштита, секс однос под дејство на алкохол и дрога итн), покажаа дека 68% од студентите знаат кои се фактори на ризично однесување (Графикон 2).

Графикон 3. Графички приказ на познавањето на мерките за заштита од ХИВ инфекција

93% од студентите од Високата Медицинска Школа покажаа дека ги познаваат мерките за заштита од ХИВ инфекцијата (Графикон 3).

ДИСКУСИЈА

Студијата која ја спроведовме ја прикажа информираноста и степенот на знаење за ХИВ инфекцијата како и познавањето на мерките за заштита помеѓу студентите медицинско-лабораториски аналитичари на Високата Медицинска Школа во Битола. Според демографските карактеристики најголем процент се на возраст од 20 години, а според полот поголем процент се од машки пол. Анализирајќи го завршеното образование може да се види дека повеќето се со завршена општа гимназија и средно медицинско училиште, две училишта кои се најсоодветни за продолжување на едукацијата на Високата Медицинска Школа во Битола.

Студентите покажаа добра информираност и високо ниво на знаење за ХИВ инфекцијата (81,7%), што се однесува на патогенезата, начинот и патиштата на пренесување и ризичното однесување. Тоа највероватно се должи на тоа што на насоката медицинско-лабораториски аналитичари најчесто се едуцираат солидни студенти кои имаат и добри предзнаења од средното образование кое го надополнуваат во текот на студиите на Високата Медицинска Школа во Битола. Студија спроведена помеѓу студенти во Казахстан покажа дека основните познавања за ХИВ биле добри, но по однос на

продлабочени познавања покажале пониско ниво на знаење (54%) (11).

Што се однесува до патиштата на пренесување, студентите медицинско-лабораториски аналитичари покажаа солидно познавање на трансмисијата на ХИВ инфекцијата, кое е вероватно заради тоа што тие се студенти на возраст од 19-21 година и веќе се запознати со патиштата на пренесување на ХИВ и како млади луѓе и како идни здравствени работници. Слични резултати од истражување за информираноста за ХИВ инфекцијата покажаа и студентите-стоматолози во Судан со 85% точни одговори по однос на патиштата на пренесување (12).

Резултатите за познавањето на ризичното однесување меѓу испитаниците покажаа дека тие се добро информирани за ризичното однесување кои корелираат со резултатите од студијата спроведена помеѓу студентите на медицина во Казахстан (11).

Една од целите на нашето истражување беше и познавањето на мерките за заштита од ХИВ инфекцијата каде студентите покажаа солидно познавање. Тоа се должи највероватно

заради нивното високо ниво на знаење за ХИВ инфекцијата (патогенеза, патишта и начин на пренесување итн), како и на тоа што студентите се во втора година во која тие одржуваат и практична настава каде се едуцираат и за мерките на заштита како идни здравствени работници. Овие резултати корелираат и со резултатите од истражувањето кај студентите на медицина и стоматологија (11, 12).

ЗАКЛУЧОК

Резултатите од студијата покажаа дека студентите медицинско-лабораториски аналитичари на Високата Медицинска Школа во Битола, покажаа солидни познавања за општите познавања на ХИВ инфекцијата, патиштата на пренесување, ризичното однесување како и мерките за заштита. Бидејќи испитаниците се млади лица и идни здравствени работници изложени на дополнителен ризик во работната средина, едукацијата треба да продолжи за нивно доусовршување, евалуација, продлабочување на знаењата како и пратење на најновите информации.

ЛИТЕРАТУРА

1. Unal Ayranci. AIDS knowledge and attitudes in a Turkish population: an epidemiological study. *BMC Public Health* 2005, 5:95.
2. Tumer A, Unal S: *Epidemiology of HIV infection in the World and in Turkey*. Edited by: Unal S. AIDS: modern medical seminars. Ankara: Gunes Publishers; 2000:1-10.
3. UNAIDS/WHO: Report on Global HIV/AIDS Epidemic. 2003.
4. Tavoosi A, Zaferani A, Enzevaei A, Tajik P, Ahmadinezhad Z: Knowledge and attitude towards HIV/AIDS among Iranian students. *BMC Public Health* 2004, 4:17.
5. UNAIDS/WHO: REPUBLIC OF MACEDONIA, UNGASS COUNTRY PROGRESS REPORT, 2008.
6. WHO: A guide to indicators for monitoring and evaluating national HIV/AIDS prevention programs for young people. 2004
7. UNAIDS. Report on the global HIV/AIDS epidemic, 2002 update. Geneva: UNAIDS; 2002 (available at: www.UNAIDS.org).
8. Elwalid Fadul Nasir, Anne Nordrehaug Åstrøm, Jamil David, Rouf Wahab Ali: HIV and AIDS related knowledge, sources of information, and reported need for further education among dental students in Sudan- a cross sectional study. *BMC Public Health* 2008, 8:286doi:10.1186/1471-2458-8-286
9. Korpacz DR, Grossman LS, Klamen DL: Medical students and AIDS: knowledge, attitudes and implications for education. *Health Educ Res* 1999, 14(1):1-6.
10. Kemppainen JK, Dubbert PM, McWilliams P: Effects of group discussion and guided patient care experience on nurses' attitudes towards care of patients with AIDS. *J Adv Nurs* 1996, 24(2):296-302.
11. Marit Hansson, Leo Stockfelt, Marat Urazalin, Clas Ahlm, Rune Andersson: HIV/AIDS awareness and risk behavior among students in Semey, Kazakhstan: a cross-sectional survey. *BMC International Health and Human Rights* 2008, 8:14
12. Elwalid Fadul Nasir, Anne Nordrehaug Åstrøm, Jamil David, Rouf Wahab Ali : HIV and AIDS related knowledge, sources of information, and reported need for further education among dental students in Sudan- a cross sectional study. *BMC Public Health* 2008, 8:286

SUMMARY

HIV INFECTION KNOWLEDGE AMONG STUDENTS OF
MEDICAL COLLEGE IN BITOLA

Vikorija Prodanovska-Stojcevska¹, Biljana Bogdanova-Popov², Cvetanka Popvska³

¹Medical College -Bitola,

²Faculty of Biotechnical Sciences -Bitola,

³PHO Vita-med- Bitola

HIV/AIDS is one of the most complex healthcare issues of the 21st century which being at its third decade is turning into pandemic disease that is present among the population of the whole world. Republic of Macedonia stands in the group of countries with low prevalence and less cases of HIV positive patients when comparing with the countries within the region of Southeastern Europe. Aims: The purpose of this paper is to present the knowledge (level) regarding HIV/AIDS and manners of prevention among students of the Medical College as they belong to the group of future healthcare workers. Materials and methods: There was a cross section study implemented for the period between April to May in 2007 among 85 students majoring as medical laboratory analysts by using a nonstandard questionnaire. Results: According the demographical features 48 (56,4%) were at the age of 20, 53(62,3%) were males and 57(67%) have graduated in High School (Gymnasium). Regarding the level of knowledge it is shown that most of the students responded correctly (81,7%). 93% of the students at the Medical College appeared as well-informed regarding the manners of protection of HIV infection. Discussion and conclusion: The students have shown good knowledge in general and high level of knowledge about HIV infection as well as a sufficient knowledge regarding the manners of prevention, nevertheless, the education needs to continue in order to be improved, evaluations and profoundness of their competences, as well as up-to-date informing about the new innovations.

Key words: *healthcare workers, HIV/AIDS knowledge, manners of prevention*